

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
 1 hónap . . . 7:50 K 1 óra . . . 8:50 K
 1 évre . . . 90— K 1 évre . . . 100— K

Szórakoztatás és kiadóhivatal Szent István-tér 1. Telefon sz. 208.

Felölös szerkesztő: Hajós József.

Százezrek küldöttéi a miniszterelnöknél.

Szakadatlanul járnak a küldöttségek a miniszterelnökségen. A küldöttségekben képviselve voltak a Keresztény Kereskedők Egyesülete, Kereskedelmi Alkalmazottak, Szabók Szakegylete Egyesített Vilamosok Szervezete, Újpesti Keresztény Szociálistapárt; (50.000 tag) Soroksári Földművesek, soroksári iparosok, soroksári munkások, Kőbányai és Kispesti Keresztény Szociálista munkások, Eteméri és Kévéházi segédek (50.000 tag), Csepeli munkások (10.000 tag), Csepeli tisztviselők (300 tag), Csepeli polgárok (6.000 tag), a kispesti iparosok, a kispesti tisztviselők, Magyarországi Keresztény Szociálistapárt, Építő Ipari Szakmunkások, Rókaúti iskola, Keresztény Szociálista Diákszakszervezet (10.000 tag), Keresztény Szociálista droguista segédek (1.000 tag), Rákos rendező vasutasai, az Angyalföldi munkások, Vízvezetési munkások, Középsikolai halgatók és hallgatók, a katolikus nőszövetség (14.000 tag), keresztény szociálista párt protestáns frakciója, MÁV. gépgyár tisztviselői és munkásai, Mernők, Orvosok, Esztergom-megyei és váci kiegészők, Középsikolai tanulók keresztény szociálista frakciója, pestújvári, váci, váradai, szabó, óbudai keresztény szociálista párt, az óbudai polgárok és munkások, a magyar vasutasok, a fővárosi alizsók, a keresztény iparosok és más szervezetek.

A küldöttségeket nem külön-külön fogadták a miniszterelnök hiszen ez lehetetlen is lett volna, hanem csoportonként. A küldöttségeknek első nagyobb csoportját Budaváry László vezette a miniszter elé. A számok rámutatnak arra, hogy Magyarországnak ezekben a legvalóságosabb pillanatában minden keresztény és magyar szív egy dobbanással áll a miniszterelnök személye mellé. Eljötték, hogy a magyar szívek őszinte kívánsága kifejezésre jusszon. Majd így folytatta: „Amidőn itten megjelentünk, kifejezésre juttattuk azt, ami szívünkben él. József főherceg igazi magyar érzéssel, hazáért dobogó szívvel megalkotta ezt a kormányt, mi igazi megelégedéssel fogadtuk. Olyan kezekbe tette le Magyarország sorsának intézését, amelyekben mi mindnyájan megbíhatunk. Mi nem állunk ki az utca handa-bandáznai, mert az

ország sorsát intéző kormány mindnyájan bízalmát bírta. Tudomásunk van arról, hogy a külföldi sajtót is félrevezették, hogy olyan szinben állítsák be Magyarországot, mintha itt anarchia uralkodnék. Pedig természetes dolog, hogy az átkos kommunizmus rombolásait senkinek sem áll módjában egyszerűen jóvátenni. Mi szeretjük ezt a becsületet, tisztességes magyar kormányt. Nagyon jól tudjuk, hogy Nagyméltóságodat ugyanzok az elvek vezérik, améyek minket.

Friedrich István miniszterelnök következőképpen válaszolt a beszédre:

Kedves Barátaim! Mi a leg-súlyosabb viszonyok között merítettünk kormányt vállalni és felelősek fővel állók önök előtt vállalom a felelősséget mindazért, amit tettem, mert majdaz, amit a kormányzó ur és kormányom tett, tiszta magyar érzéssel épül. En tudom, mire vállalkoztam, itt nem kétség-ségek forognak kockán. Itt a magyar nemzet sorsáról van szó.

És kedves Barátaim az egész külföldi sajtó mégis engem üpor, ellenem dolgozik. Mert nekem nagy bánóm az, hogy én vagyok az első magyar miniszterelnök, aki meg merté mondani, hogy ez az ország keresztény Magyarország volt és annak is kell maradnia; itt nem felekezeti gyűlölködésről van szó azzal a kormány teljes erővel

nappal dolgozunk; csak a naplópok érnek rá, hogy folyton intrikálgjanak. Legyen tisztában mindenki, hogy nem 20-25 öreg politikus képviseli az országot. Itt a magyar nép fog választani. Szeptember 20 ára lesznek kiírva a választások. En tudom, hogy mi fog történni. Ezek az urak azt mondják majd, hogy ez is holmi könnyelműség, hogy a kedélyek még nem esültek le. Ebben igazuk van! Fénytép amit látom, a kedélyek nem nyugodtak. És a kedélyek addig nem lesznek nyugodtak, amíg nem fog az történni, amit a magyar nép összessége kíván.

En megyek előre. En nem nézek se balra, se jobbra, hátra semmi esetre se, aki akar kövessen!

Azt már nem vagyunk hajlandók meghozni, hogy mi is félrelájunk. Nem volnék méltó az önök támogatására, ha ebben a történelmi pillanatban megtáncorodnám.

A miniszterelnök szavai szűnni nem akartó ajándékok kísérték. A küldöttség tagjai ezután elnéveltek a Himnusz, majd a vár udvarára vonultak.

HIREK.

— Megalakult az új miniszterium. Friedrich István miniszterelnök egyuttal belügyminiszteri tisztséget is felvett. Rubincok Gyula földművelésügyi, Csáky Imre

— Szabó Dezső, az írók országos szövetségének elnöke, realiskolánk volt tanára, mint halljuk, Székesfehérvárra jön, hogy csudálatos szónoki erejével felrészegjen minden lelket a keresztény Magyarország érdekében. A szt. Istvánteremben tervezett előadásán maga dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök is jelen lesz.

— Zichy János gróf megérkezett Tátra. A környék és a község lakói tündető lelkesedéssel üdvözölték a népszerű főudvarost és keresztény államférfit. Zichy gróf az üdvözítő beszédre adott válaszában hangsúlyozta, hogy a keresztény magyarságot akar dolgozni s örömet fejezte ki afelett, hogy ott, ahol pusztulást vél feltalálni, most a nemzeti lelkesedés virágai nyílnak.

— Kormánybiztosi kinevezés. Swastics Nándor Somogy megye kormánybiztosává kinevezetett.

— A vármegyei karhatalom ügyében aug. 2-án érkeztet le a vármegyeháza nagytérben,

— A városi közigazgatási bizottság ma d. e. 11 órakor tartotta ülését Lipcsey Lajos h. polgármester elnökletével foglalkozott a bizottság dr. Kerekes Lajos főjegyző fegyelmi iránt beadott kérésével s három tagu bizottságot küldött ki: dr. Csöppentzky, dr. Kuthy és dr. Eisenbarth, hogy vizsgálják meg az ügyet. Gyórfy tanfelügyelő jelentette, hogy egyes tanítók ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatot. A szokásos havi jelentéseket adták még le a referensek s a kommunizmus utáni első ülése a bizottságnak ezzel véget ért.

— A vasutasok gyűlése. A vonatkísérők szakszervezete folyó évi hó 27-én értekezletet tartott s erre meghívta a forgalmi, a vontatási személyzetet és a műhelyeket. Az előnk megnyitotta után Vadász dr. hívtalnok tartott beszédet, melyben kifejtette a vasutas szövetségnek csak gazdasági szervezetnek szabad lenni, amelyből ki kell küszöbölni minden pártokodást és kölcsönös szeretetet és megértést kell keresni. Utána Andorka mozdonyvezető azt fejtette, hogy a szociálista pártba bekelene lépni. Több felszólalás után végre ezt a határozatot hozták: felhívják a v. szövetség helyi csoportját, hogy a legközelebbi idő alatt taggyűlést hívjon össze, melyben a szakszervezet befogja jelenteni azon elhatározást, hogy a szociálisták pártból

csak gazdasági szervezet legyen és minden egyes tagrak szabad politikai gyakorlás engedélyt meg. Ezek után az elnök felszólította a jelenvöltoakat, hogy egy nemzeti zászló beszerzésére adakozzanak és Prohászka Ottokár megyéspüspökünk ökögyelmessége által vasárnap tartandó beszédekén testületileg részvegyenek. Ekkor a gyűlés befejeződött.

— A postatakarékpénztári jegyek teljes körben maradnak. Felülőten elemek azt a hírt terjesztik, hogy a postatakarékpénztár által kibocsájtott 20, 10 és 5 koronás pénzjegyek értékét a kormány a legközelebbi időben 50 százalékkal leszállítja. — Illetékes helyről nyert értesítés alapján megállapítjuk, hogy ez a hír szemenszedett hazugság és nyilvánvalóan bolsevik izgatók terjesztik, hogy ezzel az átlászó eszközrel is ártanak a kormánynak és zavartámasszanak a forgalomban.

— Járványkórjázi kimutatás. Felvetett 2, ápolottat 2, a kórjázi visszamaradt összesen 2, ápolási napok száma 3.

— A községi ellátatlanok gabonával leendő ellátása tárgyában Balassa Sándor h. alispán a következőket rendelte el: 1. A közlelmzési miniszterium rendelkezése szerint a községi ellátatlanok a már megállapított fejkvta szerint 1919. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre megkivántató gabonával, a községi előjáróság által látandók el a községben levő gabonafőleslegekből. Amennyiben az ellátatlanok lakhelyén lévő gabona főlesleg az ellátást nem fedezné a hiány a szomszédos község gab. nafeleslegéből pótlandó. 2. A gabonának a gabonanomenkint már rendelkezéssel megállapított maximális ára a gabona átvételekor a községi előjáróságok által a termelőknek azonnal kifizetendő. 3. A fenti módon átvett gabonamennyiségekről az egyes termelőknek "Kilismervény" adandó oly célból, hogy a leszámolókor igazolhassa azt, hogy feleslege, avagy annak egy része az ellátatlanok részére a községi előjáróság által átvéve lett. 4. A községi ellátatlanok részére szükséges gabonamennyiség kizárólag a termelők feleslegéből veendő igénybe, de semmi esetben a községben levő vámmalmok vámgabonájából. 5. Hogy a fentiek szerint az ellátatlanok ellátására szükséges gabonamennyiség megállapítható legyen; felelősség terhe mellett utasítom a községi előjáróságot, hogy amennyiben még nem tette volna — a községi ellátatlanok létszámát a megállapított különböző fejqutak szerinti csoportosítással írja össze és annak egy eredeti példányát a járási főszolgabíró ur utján f. évi szeptember hó 3-ig hozzám késelelem nélkül terjesszék fel oly célból, hogy annak birtokában a szükséges számításokat megcéljthessen. 3 ez alapon a f. évi szeptember hó 30-ika utáni időre az ellátatlanok részére szükségeltető liszt ellátásának biztosítását a maga idején biztosíthatom. 6. Tekintettel a mai minden tekintetben igen nehéz helyzetre; az előjáróság köteles megvizsgáltatni a tankönyvek állapotát, és pontosan megjelölni azokat, amelyek elavultak, és azokat azonnal kiadni. A tankönyvek állapotát a legkisebb és igen fontos elsőrendű közérdektől úgy előnyösítást akadályozó és késleltető tapasztalt mulasztásért haladéktalanul felelősségre vonva a legszigorubb büntetés jár.

— A tankönyvek beszerzésének a nehézségei csak gondot adnak a szülőknél. A közoktatásügyi miniszter rendelkezéssel intézkedik róla, hogy az új iskola évben milyen tankönyveket használjon az újuság. Eszerint megmaradnak a régi tankönyvek. A tanúskormány által kiadottak tehát csak a tüzevalók.

— A vegyvizsgáló állomáson megvizsgáltatott 4 tej, egy nem felelt meg. Azonkívül egy Székesfehérvárra szállító tejgazdaságnál a tejkezelés nem volt megfelelő, midőn erre nézve utasítás adatott. A vízvezeték víz e hónapban is állandó összehélteli volt.

— Mi az internacionalizmus? A csepelei gyárat a románok kiürítették. A munkások megremélve futottak a román parancsnokhoz: — Uram! ne tessék ezt cselekedni, hiszen kenyér nélkül maradunk.

A román tiszt azonban így felelt: — Legkevésbé! Önök ugyanis internacionalisták. Önöknek ugy sincs hazájuk. Tehát a helyzet egészen egyszerű. Lefönnnek Bukarestbe és ott dolgoznak a mi gyárunkban.

A munkások megnyult orrokkal botorkáltak odább. Ok nem így gondolták az internacionalizmust.

— Székesfehérvár közegészségügye. Julius hóban városunk közegészsége kielégítő volt. Heveny fertőző betegségek szórványosan fordultak elő. Járványserűt jellegget egy sem öltött. Közöttük mégis legnagyobb számmal számárhurut volt 13 esettel, 3 halálozással. A kiütéses tifusz megszűnt, a katonák között fordult elő egy megállapított agygerincesagyhályalob, mely halállal végződött. A fertőzés helye, kiküthatható nem volt. — Született 51 gyermek, házasságra lépett 44 pár. Meghaltak összesen 60-an. A polgári kórház halottai között volt 13 idegen, 7 helybeli. A halálzások a születéseket 9-el multák felül, ha azonban az idegen 13 kórházi halottat leszámítjuk, úgy a népesség 4-el szaporodott.

— A Máv. gépgyári munkások céatalkozása. A Máv. gépgyári munkásoktól a miniszterelnök-höz monstre beadvány érkezett, melyben a munkások előadják, hogy csak keresztény nemzeti alapon álló kormányt támogatnak és hogy Vázsonyinak, Buchingernek, Weltnernek és társainak semmi megbízást nem adtak; hogy a Magyar munkásság nevében tárgyaljanak.

— A ker. szoc. párt tükári és védőirodája — a párt Szégyény Marich, utca 1. sz. a helyiségében aug. 28-án kezdve rendszeresen működik. A tagok száma vasárnap 10-ig körül 11-13 óráig találhatók az intéző bizottság tagjai.

— Meglopta a háziasszonyát. Novotny Margit budapesti lakos. Kiss Ferencné helybeli lakosnál volt szomszéd. Kiss Ferencné tegnap délelőtti kiment a piacra bevásárolni. Mialatt távol volt, lakója Novotny Margit 4200 K értékű ruhanevelőjét magához vette, kiment az állomásra hogy elutazzék. Kiss Ferencné azonban nem volt rest, bár már a pesti vonat indulásának ideje jóval elmúlt, nem volt rest, kiment az állomásra. Sikerült is elcsipni Novotny Margitot, kit azonnal átadott a rendőrségnek.

— Megrostálják a kofákat. Mint értesülünk, a rendőrség erőlyes kézzel fog rövidesen belelynyulni a darázsészekbe, a kofa kérdésbe. Csak a régi jogon szerzett kofaengedélyeket hagyják meg, az új árusokat és üzereket pedig kiülitják a piacról.

— Iskolai beírások. A székesfehérvári felső kereskedelmi iskola igazgatósága az 1919—20. iskolaévi beírásokra vonatkozólag a következőket közli az érdekeltekkel: A felső kereskedelmi iskola az 1919—20. iskolai évtől kezdve 4 évfolyamú lesz. A 2., 3. és 4. évfolyamra f. évi augusztus hó 28 és 29-én kell beíratkozni. Az 1. évfolyamra belépni öbajtó tanulókat felhívom, hogy okirataikat (isk. és ujraltási bizonyítvány és kereszteleési kivonat) ugyanazon a kén napon adják be az igazgató-skához. A jelentkezők e hó 30-án szombaton reggel 9 órakor írásbeli vizsgálatot tartoznak tenni, melynek tárgyai: magyar helyesírás, számtani alpműveletek, folyóírás. A vizsgálat díja 20 korona. — A beírásra vonatkozó egyéb dolgok az iskolában tudhatók meg. Az igazgató.

— A gyufa árát ma hivatalos. távirat közli a vármegyével. Eszerint 20, 25 és 26 fillérével szabad venni és árusítani a gyufát.

— A Cabaré temetkezésé egyesület újolag kéri a tagokat, hogy vasárnap, azaz folyó hó 31-én, délután 5 órakor saját helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Tartsák a tagok elmulasztatlan kötelességüknek a pontos megjelenést. Jegyzőség.

— Értesítés. A pénzügyminiszter 50.735/1019. sz. rendelete szerint a székesfehérvári allampénztár f. é. szeptember 1-től kezdve pénzkezeléséthétköznapokon 9—12 óráig tartja.

— Magyar nyelvben jártas német tanár elfogad középiskolai fiú és leány tanítványokat német oktatásra, valamint felnötteket is társalgásra. Jelentkezni napoként délután 2—5 óráig lehet Margareth Fernando Jaeger tanárnőnél, Vársártér 5. sz.

Mozi.

— Az Apolló-színház f. hó 29-én péntekku kezd meg új szezonját, melyre nagy előkészületeket, a kinematográfia legnagyobb lecszob

Hirdetmény.

A rokkantszövetség ezonon értesíti tagjait, hogy folyó hó 29-én d. e. a. városi közlelmzési bódoban zöldségfélék kiárusítása lesz.

Elnökség.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tömlni való kacsák eladó. Selyem-utca 17. sz. alatt. 3-1

Egy jókarban levő igazkocsi eladó. Sörpince-utca 7. 3-1

Lajostelepi kertgazdaság Városházter (Tögl mellett) az elárusított ismét megkezdte. Paradicsom befőzésre kapható. 3-1

A Székesfehérvári Központi Szeszifőző Szövetkezet könyvelőt keres. A pályázók kérvényüket dr. Kövessy István elnöknel nyújtsák be. (Lakása: Megyeház-utca 17; található a délelőtti órákban.)

Pálinkafőző munkások alkamazati nyernek a Szeszifőző Szövetkezetnél. Jelentkezni K. E. ügyvezető-igazgatónál (Szécheny-utca 26.) kell. D. u. 2—3-ig.

Jegyzedőnőket felvesz az Uránia színház sz. István-utca 18.

Használt gyógyszerári áruveteszek, ha bejelentik elhozatom, Szűts Róbert gyógyszeritára, Városház-ter.

Szakácsnét azonnali belépésre keresnek Kégl György-utca 16. sz.

Gyermektelelen házaspár keres lehetőleg kettő vagy egy szobás lakást. Közvetítőket díjazok, vagy trafikálk honorálom. Cim a kiadó hivatalban. 5-1

Egy gyakorlott cipész munkást felvesz magas fizetéssel, Harmati Imre. cipész, Gáztelep-utca 12. u. 4-2

Elsőrendű angol munkásnő felvesz. Resánszky Zsófia, női divat termabem. Ybly Miklós-utca 10. szám. 3-2

3-4 szobás butorozatlan lakást keresek november 1-ére vagy azonnali is. Cim a kiadóban. 3-2

Személyi Nándor ügykereskedő, Szégyény Marich u. 5. 3-3

Eladó egy fejlethető és három malac. Megtekinthető: József-utca 14. sz. 3-3

Hét hónapos süldő eladó. Öreg-utca 27.

Ügyes gépirnő állást keres. Cim a kiadóban. 2-1

Apolló-színház

Péntek, szombat, vasárnap, augusztus 29, 30 és 21-én.

Xavier Montepin világhírű regénye!

A vörös boszorkány

Bűnügyi regény 4 felv.

I. rész: Páris rejtelmel.

Kiegészítő műsor.

Egy eladás este fél 9 órakor.

Rendes helyárak.

Székesfehérvár város polgármestéri hivatalától. 8104.1919. sz.

Hirdetmény.

A városi árveházban 1 leány és 7 fiú részére van hely üresedésben. Felhívom azon szülőket vagy hozzátartozókat, kik gyermekeiket a városi árveházban akarják elhelyeztetni, hogy ez ügyben e hó 31 ig jelentkezzenek a közgyámi hivatalban (Szégyényy Marich ház.) Székesfehérvár, 1919. aug. 27.

Lipcsy Lajos polgármester h.